

den bahsedildiğini belirtir ve Şâbüştî kelimesinin bir nisbe değil Deylem kökenli bir isim olduğunu ileri sürerek Şâbüştî'nin de aynı aileye mensup olabileceğini kaydeder (*Vefeyât*, III, 319). Kelimenin "emîri koruyan muhafız" anlamında Farsça *şâh-puštî*-den geldiği (*EI²* [İng.], IX, 165) ya da "hükümdarın arkasında yürüyen kişi" veya "hâcib" mânasında olduğu ileri sürülmüştür (Şâbüştî, neşredenin girişi, s. 20-23; Fuâd Efrâm el-Bustânî, VIII/1-2 [1966], s. 151-152). Şâbüştî'nin Şâbeste şehrine nispetle böyle anıldığına dair yorum kabul görmemiştir. Şâbüştî Fâtımî Halifesi Azîz-Billâh'ın (975-996) hizmetinde bulundu. Halife tarafından saray kütüphanesinde hâzinü'l-kütüb (hâfiz-ı kütüb) olarak görevlendirildi. Halifeye kitap okumak için defterhan tayin edildi. Halifenin meclislerine katıldı. Zarif edebî sohbetleriyle dikkat çekti ve nedimlik yaptı (İbn Hallikân, III, 319). Muhammed b. Kâsım b. Âsım, İbn Yûnus er-Riyâdî gibi tarihçi, şair ve âlimlerle aynı meclislerde bulundu (Mahmûd er-Rabdâvî, XI, 490). Şâbüştî'nin *ed-Diyârât* adlı eserinde (s. 179, 212) Hz. Ali'nin isminin geçtiği yerlerde "salavâtullâhi aleyh" ifadesini kullanması dikkat çekmektedir. 13 Safer 390'da (24 Ocak 1000) Mısır'da vefat etti. 388 veya 399 yılında öldüğü de rivayet edilmiştir.

Şâbüştî, *ed-Diyârât* adlı eserinde Irak, Musul, Suriye, el-Cezîre ve Mısır bölgelerindeki manastırları ele almış ve bunlarla ilgili şiirleri bir araya getirmiştir. Eserde toplam elli dokuz manastırdan bahsedilmektedir. Bunlardan otuz altısı Irak, on beşi Suriye ve sekizi Mısır coğrafyasına aittir. İbn Hallikân, her ne kadar onun adı geçen bölgelerdeki bütün manastırları kaydettiğini söylerse de eserde en meşhur manastırların zikredildiği ya da eserin günümüze ulaşan nüshasının eksik olduğu anlaşılmaktadır. Zira adı geçen bölgelerdeki birçok manastır bu eserde yer almamaktadır. *ed-Diyârât* kültür tarihi, coğrafya ve edebiyat bakımından önemli olup ayrıca divanları kaybolmuş şairlere ait beyitleri ihtiva etmesi bakımından değer taşır. Eserde manastırların özellikleri, kuruldukları yerler ve rahiplerin yaşayışları hakkında zengin bilgiler mevcuttur. Bu bilgilerden manastırların halifeler ve önde gelen bazı devlet adamları için dinlenme yeri, bazı kişiler için içki ortamı, bazıları için edebî sohbetlerin yapıldığı, şiirlerin okunduğu ve yorumların dinlendiği mekânlar olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca hıristiyanların bayramlarına yer verilen eser, Hâli-diyyân ve Ebü'l-Ferec el-İsfahânî'nin *ed-*

Diyârât adlı kitaplarının üslûbunda yazılmıştır. Ebü Ubeyd el-Bekrî, Yâkût el-Hamevî, İbn Fazlullah el-Ömerî, Zekeriyâ el-Kazvîni ve Makrîzî gibi müellifler eseri kaynak olarak kullanmıştır. *ed-Diyârât*'ı Korkîs Avvâd neşretmiş (Bağdat 1951, 1966; Beyrut 1986), ayrıca esere bir zeyil yazmıştır (s. 317-429). Zeyilde Şâbüştî'den nakilde bulunan müelliflere dair bilgi aktarılmakta, bazı müelliflerden naklen *ed-Diyârât*'ta bulunmayan manastırlara yer verilmektedir. Şâbüştî'nin ayrıca *Merâtî-bü'l-fukahâ*, *el-Yûsr ba'de'l-ûsr*, *et-Tevkîif ve't-tahvîf*, *Mürâselât*, *Kitâb fi'z-zühud ve'l-mevâ'iz* adlı eserleriyle bir divanı kaynaklarda zikredilmektedir (Şâbüştî, neşredenin girişi, s. 30).

BİBLİYOGRAFYA :

Şâbüştî, *ed-Diyârât* (nşr. K. Avvâd), Beyrut 1406/1986, neşredenin girişi, s. 3-55; Yâkût, *Mu'cemü'l-üdeba*, XVIII, 16-17; İbn Hallikân, *Vefeyât*, III, 319-320; Safedî, *el-Vâfi bi'l-vefeyât* (nşr. Ahmed el-Arnaût - Türkî Mustafa), Beyrut 1420/2000, II, 137; XVI, 41; XXII, 108; Brockelmann, *GAL Suppl.*, I, 411; Cezzâr, *Medâhilü'l-mü'el-lifin*, s. 749-750; Levent Öztürk, *İslam Toplumunda Hıristiyanlar*, İstanbul 1998, s. 24-25, 499-500; Fuâd Efrâm el-Bustânî, "Kitâbü'd-Diyârât", *ed-Dirâsâtü'l-edebîyye*, VIII/1-2, Beyrut 1966, s. 150-154; M. Mahfuz Söylemez, "ed-Diyârât fi tedvîni'l-târîhi'l-İslâmî ve Kitâbü'd-Diyârât li'ş-Şâbüştî", *el-Meşriq*, LXXX/2, Beyrut 2006, s. 503-515; K. Zakharia, "Le moine et l'échanson ou le Kitâb al-Diyarat d'Al-Şabuṣṭi et ses lecteurs, une certaine représentation du couvent chrétien dans le monde musulman médiéval", *BEO*, LIII-LIV (2001-2002), s. 59-73; C. E. Bosworth, "al-Şhâ-buṣṭî", *EI²* (İng.), IX, 165; Mahmûd er-Rabdâvî, "eş-Şâbüştî, Ali b. Muhammed", *el-Mevsû'atü'l-'Arabîyye*, Dimaşk 2005, XI, 490-491; Leylâ Ahmed Ades, "eş-Şâbüştî", *el-Mevsû'atü'l-Mısrîyye: Târîhu Mısrî'l-kadîme ve âşârühâ*, London, ts., s. 970.

LEVENT ÖZTÜRK

ŞADIRVAN

Abdest almak için
camilerin yanına yapılan
su tesisi.

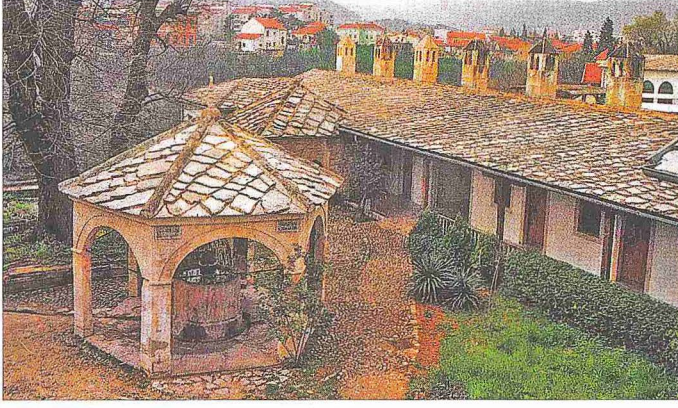
Farsça *şâdurbân* > *şâdurvân* (büyük tente, çadır, gölgelik) kelimesinden gelen *şâ-dırvân* Türkçe'ye farklı bir anlam kazanarak geçmiştir. Mimari bir terim olarak cami avlularında ortadaki havuzun çevresindeki musluklardan ve ortasındaki fışkıyeden su akan, üzeri kubbeli abdest yerini ifade eder. Cami ve mescidlerin yanına İslâmîyet'in ilk devirlerinden itibaren insanların abdest alabilmesi için havuz, kuyu veya çeşme gibi çeşitli su tesisleri yapılmıştır. Zamanla, bu su tesislerinden başka bilhassa Türkler'in hâkim olduğu coğrafya-

da şadırvanlar inşa edilmiştir. Şadırvanların ayrıca kervansaray ve han gibi konaklama tesisleriyle medreselerin avlularında yer aldığı görülmektedir. Bir meydan veya çarşının içine tek başına yapılan, çeşme gibi kullanılan şadırvanlar da bulunmaktadır. Şadırvanlar Türk su mimarisinin çeşmelerden sonra en yaygın yapılarıdır. Osmanlı devrinde inşa edilen şadırvanların çoğunluğu sade yapılarıdır. Ayrıca sultan, vezir gibi ileri gelen devlet adamları estetik kaygının ağır bastığı, birer sanat eseri olan çok sayıda şadırvan yaptırmıştır. Bunların havuzları, sütunları, direkleri ve kub-belerinde kullanılan taş, mermer, ahşap, metal gibi malzemeler oymacılık, nakış ve hat sanatı ustalarının elinde işlenerek birer şaheser haline gelmiştir. Şadırvanlarda suyun önce ortada bulunan bir fışkıyeden üstü açık havuzlara, oradan etrafındaki musluk veya lülelerle dışarıya akmasıyla meydana gelen su sesi insanlara huzur ve ferahlık verir. Bu bakımdan abdestin yanı sıra şadırvanlar bilhassa yaz aylarında camiye gelenlerin namaz vaktini beklemek, namaz sonrası sohbet etmek veya dinlenmek için faydalandığı yerlerdir.

İslâmîyet'in ilk zamanlarında Kâbe'deki Zemzem Kuyusu'nun yanına yapılan havuzlardan biri su içmek, diğeri abdest almak için kullanılmış, Medine'de Mescid-i Nebevî'de bir abdest alma tesisi yapılmıştır. Emevî devrine ait, Filistin'de Hırbetü'l-mefcer Sarayı'ndaki havuz binası Osmanlı devrinde yaygınlaşan baldaken tarzı şadırvanların öncüsü sayılabilir. Sarayın ön avlusunda bulunan havuz binasında dıştaki sekizgen bir revak, içteki kare planlı, kubbeli baldaken tarzı ana yapıyı kuşat-

Aydın'da Cihanoğlu Camii'nin şadırvanı

Mostar'da
Koski
Mehmed
Ağa Camii'nin
şadırvanı

maktadır. İran'da Büyük Selçuklu ve onların geleneğini sürdüren İlhanlı, Safevî devri camilerinde bir şadırvan ögesi yer almaz; cami avlularının ortasındaki havuzlar sadece süs elemanı olarak inşa edilmiştir. İsfahan Cuma Camii'nin avlusunda böyle bir havuz vardır. Seyyah İbn Cübeyr'in Musul Ulucamii (el-Câmiu'n-Nürî) avlusunda gördüğü kubbeli mermer şadırvan Atabegler'den I. Seyfeddin Gazi tarafından 542 (1148) yılında yaptırılmıştır (Uluçam, s. 238). Osmanlı selâtin camilerinin revaklı avlularının ortasında yer alan açık veya kapalı havuz şeklindeki şadırvanlar da abdest alma fonksiyonuyla birlikte avlulara dekoratif bir görünüm kazandırmaktadır. Osmanlı mimarisinde en olgun şeklini bulup ülke coğrafyasına yayılan şadırvanların biçimlenişinde bulunduğu yörenin geleneksel mimarisi, inşa ettiren kişi, ustası ve ait olduğu yapının mimari üslûbu etkili olmuştur. Üst yapıları kâgîr, ahşap veya bu iki türün karması olarak inşa edilen şadırvanlar çeşitli biçimlerde olabilmektedir. Osmanlı mimarisinde şadırvan diye adlandırılan ilk yapı 875 (1470) tarihli İstanbul Fâtih Camii avlusunda görülür. Fâtih Sultan Mehmed'in vakfiyesinde "şâdirvân-ı hurşîd-nişan" şeklinde bahsedilen sekizgen planlı baldaken tarzı şadırvanın (Önge, *Türk Mimarisinde Selçuklu*, s. 9) sivri külâhlı üst yapısını sekiz sütun taşımaktadır.

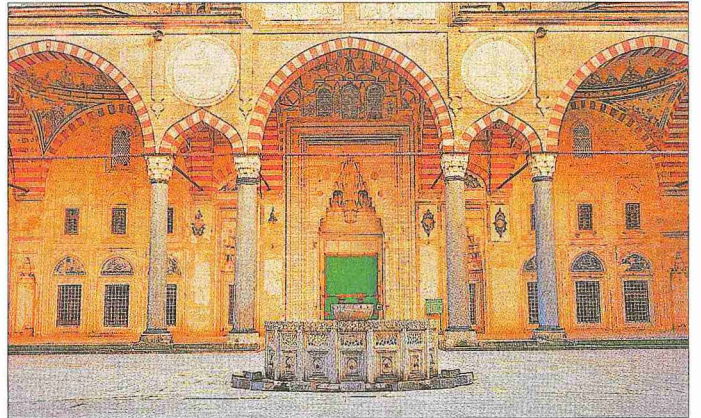
Şadırvanları biçimlerine göre dört grupta toplamak mümkündür. 1. Bir Havuzdan İbarettir Şadırvanlar. Selçuklu ve Osmanlı devirlerinde havuz biçiminde şadırvanlar inşa edilmiştir. Çoğunluğu süs elemanı ve poligonal planlı olan bu havuzların yapımında mermer kullanılmıştır. Kudüs'te Mes-cid-i Aksâ ile Kubbetü's-sahre arasında "birke" (büyük havuz) diye isimlendirilen şadırvan havuzu 589'da (1193) Eyyûbîler tarafından inşa edildikten sonra 728 (1327) yılında Seyfeddin Tengiz tarafından yenilenmiş (Kûşe, s. 92) ve Osmanlılar zama-

nında XIX. yüzyılda yeniden yaptırılmıştır (Tanman – Çobanoğlu, II, 522). 670 (1271) tarihli Sivas Gökmedrese'nin avlusunda bulunan poligonal planlı mermer havuz oldukça büyük ölçülere sahiptir. Günümüze bazı kalıntıları ulaşan havuz zarif bir işçilik ürünüdür. Yıldırım Bayezid'in 802'de (1399-1400) inşa ettirdiği Bursa Ulucamii içinde onikgen planlı büyük mermer havuzun daha küçük ölçülerde benzerleri çağdaşı bazı camilerde görülmektedir. Klasik Osmanlı mimarisinde ilk revaklı avlulu yapı olan ve 851 (1447) yılında tamamlanan Edirne Üç Şerefeli Camii'nin avlusu ortasındaki daire planlı bir havuz mekânı tamamlar. Trakya'da mevcut Osmanlı devrine ait bazı meydan şadırvanları bu tipin geç dönem uygulamalarıdır. Keşan Hersekzâde Ahmed Paşa Camii yanındaki (Eyice, II, 840), günümüzde Yunanistan'da kalan Drama'da bir meydana yer alan on iki köşeli mermer havuzlarının ortalarında yer alan sütunlardan sonra kenarlarda az sayıdaki lülelerden sular akıyordu.

2. Üst Örtüsü Havuz Köşelerine Yerleştirilmiş Sütunlarla Taşınan Şadırvanlar. Üstü kapalı bir havuzdan ibaret bu şadırvanların üst örtüsünün kenarlarında geniş saçakları bulunur. Osmanlı camilerinin avlusunda sıkça görülen kapalı bir kütle şek-

lindeki bu tip şadırvanların saçakları abdest alanları yağmur ve güneşten korur. Harran Ulucamii ile birlikte inşa edilen cami avlusundaki sekizgen planlı şadırvan havuzuna Anadolu'nun en eski şadırvanı denebilir. Ortasında fıskıye bulunan havuzun kenarlarının köşelerindeki sütun izleri evvelce havuzun üstünün kubbe ile örtülü olduğunu göstermektedir (Önge, *Türk Mimarisinde Selçuklu*, s. 80). Mimar Sinan'ın şaheserlerinden Süleymaniye Camii'nin (964/1557) avlusunda şadırvan yerine mermerden dikdörtgen planlı kübik bir fıskıyeli havuz revaklı avlunun hacim tesisini tamamlayıcı bir elemanı olarak düşünülmüştür. Sinan'a ait 979 (1572) tarihli Kadirga Sokullu Mehmed Paşa Camii'ndeki on iki kenarlı şadırvanda mukarnas başlıklı sütuncuklar sivri kemerlerle birbirine bağlanmış, üstüne geniş saçaklı sivri kubbe oturtulmuştur. 1027 (1617) yılında tamamlanan Sultan Ahmed Camii'nin revaklı avlusunda şadırvan görünümünde altıgen planlı, oldukça süslü mermer bir fıskıyeli havuz vardır.

3. Baldaken Tarzı Şadırvanlar. Osmanlı devrinde çoğunlukla baldaken tarzı, üstü kapalı, yanları dışa açık şadırvanlar yapılmış ve diğerlerinden farklı olarak geleneksel bir şadırvan formu geliştirilmiştir. Osmanlı mimarisinde çok yaygın olan baldaken tarzındaki şadırvanlar iki ana bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölüm kare plandan çokgen plana kadar çeşitlilik gösteren, ortadaki abdest alma kısmına örtü vazifesi gören baldaken kuruluşdaki dış yapıdır. Bu bölümün direk veya sütunlarla taşınan üst örtüsü içte düz tavan veya kubbe, dışta kubbe veya piramidal külâh şeklinde olabilmektedir. Sütun ve direkleri kemerlerle birbirine bağlanan şadırvanlardan başka üst yapısının doğrudan taşıyıcı elemanların üzerine oturtulmuş şadırvanlar da vardır. İkinci bölüm baldaken kuruluşun ortasında abdest al-

Edirne
Selimiye
Camii'nin
havuz
şadırvanı

mak için kullanılan havuz kısmıdır. Taş veya mermerden inşa edilmiş havuzlara "hazne" adı da verilmektedir. Çoğunluğu sekizgen planlı olan havuzlar çokgen, kare ve dikdörtgen planlı da inşa edilmektedir. Bazı havuzların üstü suyun kirletilmemesi için metal bir şebeke veya tel kafesle örtülmüştür. Havuzların ortalarında suyun fışkırtarak aktığı, ses etkisi yapan birer fıskiye bulunmaktadırlar. Kenarlarında sıralanmış musluklardan akan sular kullanıldıktan sonra alttaki kanallarla tahliye edilir. Abdest alanların üstüne sıçramaması ve daha az su kullanımının sağlanması amacıyla şadırvanlara küçük musluklar takılır, muslukların karşısında abdest alanların oturup ayaklarını yıkayabilmeleri için taş veya ahşaptan yapılmış oturaklar olur. Üst yapıyı taşıyan direk ve sütunların arasında iç mekânı da sınırlayan yüksekçe ikinci bir oturma sırası vardır. Bu tarzın erken örneği, Kahire yakınlarındaki Fustat'ta Tolunoğlu Ahmed tarafından 265 (879) yılında yaptırılan İbn Tolun Camii'nin revaklı avlusunda bulunmaktadır. Aslı XI. yüzyılda inşa edilen şadırvan 695'te (1296) yenilenmiştir. Caminin avlusunda önceden on altı mermer sütunun taşıdığı bir kubbenin altında mermer havuzu olan bir şadırvan varken mevcut fıskiye şadırvan altında kare planlı gövde, üstte sekizgen kasnağa oturan yüksek bir kubbe ile örtülüdür. Yapımı Memlükler devrinde 762 (1361) yılında tamamlanan Kahire Sultan Hasan Medrese / Camii'nin avlusunda yer alan şadırvan Anadolu'daki şadırvanlarla benzerlik gösterir. Sekiz sütunun taşıdığı sekizgen bir tambura oturan ahşap kubbeli şadırvanda sütunların arasındaki üçer oturak ortadaki su haznesi etrafında sıralanır. Halep Ulucamii avlusundaki şadırvanlardan biri 797 (1395) yılında Sultan Berkük tarafından yaptırılmıştır. Balkanlar'daki Osmanlı şadırvanlarından biri de Mostar'da 1026'da (1617) Koski Mehmed Paşa tarafından inşa ettirilen caminin avlusunda yer alan şadırvandır. Yapı tamamen kesme taştandır ve üstü altıgen planlı piramidal bir külâhla örtülüdür. I. Mahmud'un 1153 (1740) yılında Ayasofya Camii avlusunda yaptırdığı barok üslûptaki şadırvan Osmanlı sanatının en muhteşem şadırvanıdır. Mermer havuz on altı dilimli olup üstünde aynı şekilde düzenlenmiş zarif metal şebeke mevcuttur. Geniş saçaklı, kubbeli üst yapısını mukarnas başlıklı sekiz zarif sütun taşır. Anadolu'nun en büyük şadırvanı Kastamonu'da Nasrullah Camii'ndeki 1166 (1753) tarihli çifte şadırvandır. İlk şadırvanı günümüze ulaşmayan caminin kuze-

yindeki dikdörtgen planlı, iki havuzlu, sade görünümülü şadırvan iki büyük kubbe ile örtülüdür. Üst örtü on sekiz pâyeye taşınmaktadır. Merzifon'da Kara Mustafa Paşa Camii'nin avlusundaki onaltıgen mermer havuzlu şadırvan süsleme bakımından önemlidir. Bu şadırvanın sekiz ahşap direk tarafından taşınan üst örtüsü içten bağıdâdî kubbe, dıştan kurşun kaplı piramidal bir külâhtır. Kubbe içi, 1875 yılında Zileli Emin Usta tarafından yapılan eşsiz İstanbul manzaralarıyla süslenmiştir. Aydın Cihanoğlu Camii avlusundaki mermer şadırvan da süslemeleriyle dikkat çeker. 1170 (1756-57) tarihli caminin avlusunda yer alan ongen planlı şadırvan klasik şadırvan tipinin güzel örneklerindedir. Ortada bulunan fıskiye havuzun çevresinde kemerlerle birbirine bağlanmış, on sütunun taşıdığı üst yapısı geniş saçaklı ahşap kubbe ile örtülüdür.

4. Münferit Tipteki Şadırvanlar. İki fonksiyonlu şadırvanları ayrı bir grupta toplamak gerekir. 789 (1387) tarihli Bursa Timurtaş Paşa Camii'nin minaresi kaidesi şadırvan olarak yapılmış tek yapıdır. Altıgen planlı minare kaidesi kemerlerle dışa açılmakta, ortasında abdest almak için bir havuz yer almaktadır. Ayrıca Selçuklu devri kervansaraylarında başlayıp Osmanlı hanlarında devam eden köşk mescid geleneğindeki şadırvanların önemli bir yeri vardır. Altı çeşme / abdest alma yeri, üstü mescid şeklindeki bu yapıların sekizgen planlı, şadırvana dönüşmüş bir örneği 896 (1491) tarihli Bursa Koza Hanı'nda bulunmaktadır. İzmir'de Şadırvanaltı Camii'nde 1250 (1834-35) yılında yapılan ve üst katı kütüphane olan sekizgen planlı barok şadırvan farklı bir uygulama olarak dikkat çekicidir.

BİBLİYOGRAFYA :

Enver Tokay, *İstanbul Şadırvanları*, İstanbul 1951; Ayhan Aytöre, "Türklerde Su Mimarisi", *Milletlerarası Birinci Türk Sanatları Kongresi (Ankara 19-24 Ekim 1959)*, Kongreye Sunulan Tebliğler, Ankara 1962, s. 66; Semavi Eyice, "Trakya'da Meydan Şadırvanları", *Mansel'e Armağan*, Ankara 1974, II, 831-845; Yılmaz Önge, "XIII-XIV. Yüzyıllarda Anadolu Şadırvanları", *II. Milletlerarası Türkoloji Kongresi Tebliğ Özetleri*, İstanbul 1977, s. 46-47; a.mlf., "Mimar Sinan'ın Şadırvanları", *Mimar Sinan Dönemi Türk Mimarlığı ve Sanatı* (haz. Zeki Sönmez), İstanbul 1988, s. 189-198; a.mlf., *Türk Mimarisinde Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerinde Su Yapıları*, Ankara 1997; a.mlf., "Konya ve Çevresindeki Mukarnaslı Şadırvanlar I", *VD*, sy. 19 (1985), s. 95-108; Abdüsselâm Uluçam, *Irak'taki Türk Mimarî Eserleri*, Ankara 1989, s. 238; M. Hâşim Kûşe, *Târîhu'l-Mescidi'l-Akşâ*, [baskı yeri yok] 2005 (Filistin, Vi-zâretü'l-evkâf ve's-şuûnî'd-dîniyye), s. 92; Mehdi Mehdizadeh, "Şâdorvân", *The Dictionary of Tra-*

ditional Architecture and Its Application in Persian Language and Literature, Meşhed 1384, s. 78; M. Baha Tanman – Ahmet Vefa Çobanoğlu, "Osmanlı Döneminde Kudüs: Kent Dokusu Mimarlık ve Çini Sanatına İlişkin Bir Araştırmanın İlk Sonuçları-Mimarlık", *Ortaoğu'da Osmanlı Dönemi Kültür İzleri Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri*, Ankara 2001, II, 522; F. A. Brolio, "Ottoman Fountains: A Comparative Study on the Şadırvan Fountains Inside the Courtyard of Istanbul Royal Mosques (16th-18th Centuries)", *Konya Kitabı X*, Konya 2007, s. 191-198; Sezer Tansuğ, "18. Yüzyılda İstanbul Çeşmeleri ve Ayasofya Şadırvanı", *VD*, sy. 6 (1965), s. 93-101; Celal Esad Arseven, "Şadırvan", *SA*, IV, 1859; "Şadırvan", *TA*, XXX, 181; Ayla Ödekan, "Şadırvan", *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul 1997, III, 1719.

ALİ KILICI

ŞADIRVANALTI CAMİİ

İzmir'de esasî XVI. yüzyılda inşa edilen cami.

Kendi adıyla anılan semtte çarşı içinde yer almaktadır. Kâtib Çelebi'nin *Cihannümâ'sında* Ulucami ve Niflîzâde Camii, Evliya Çelebi'nin *Seyahatnâme'sinde* Biyıklıoğlu Camii diye geçer (Aktepe, *TED*, sy. 4-5 [1974], s. 139-140). XVII - XIX. yüzyıllar arasındaki çeşitli vakıf kayıtlarında yapının adının Şadırvan Camii olarak kaydedildiği ve Kanûnî Sultan Süleyman vakfına aidiyeti tesbit edilmiştir (a.g.e., sy. 4-5 [1974], s. 141). Evliya Çelebi'nin buraya ait olduğunu belirttiği, Mahmud adında bir kişiyi zikreden 1046 (1636-37) tarihli kitâbe bugün

Şadırvanaltı Camii - İzmir

